

Yttrande över betänkandet På språklig grund

Synpunkter

Helsingborgs stad ser i huvudsak positivt på utredningens förslag och ställer sig bakom införandet av den nya kursplanen i grundläggande svenska som andraspråk. Det är viktigt att skolan kan möta elever utan eller med mycket begränsade kunskaper i svenska språket med en adekvat kursplan som är anpassad efter målgruppens undervisningsbehov. Att ha rätt fokus för nyanlända barn och ungas språkutveckling är viktigt då kunskaper i svenska språket är avgörande för att de snabbare ska kunna ta till sig den övriga undervisningen.

Likt utredningen bedömer staden att möjligheten att kombinera språkinträdning med SFI inte behövs under förutsättning att ny kursplan införs.

Den bortre tidsgränsen för att tillgodogöra sig den nya kursplanen riskerar att bli normerande

Utredningen föreslår en bortre tidsgräns på två år under vilken elever har möjlighet att fullfölja den nya kursplanen i grundläggande svenska som andraspråk. Helsingborgs stad konstaterar att denna typ av tidsgräns tenderar att bli normerande. Undervisningen riskerar att organiseras så att elever läser grundläggande svenska i två år oavsett behov. Det skulle vara olyckligt om elever blir kvar i grundläggande svenska som andraspråk i två år oavsett om de redan tidigare uppnått tillräckliga kunskaper. Inte minst vore det olyckligt i de fall språkutvecklingen har betydelse för elevens möjlighet i att bli behörig till gymnasieskolan.

För att undvika att två år blir en norm är det viktigt att huvudmännen, vid införandet av den nya kursplanen, säkerställer att elevens progression följs löpande och att det finns mekanismer som säkerställer att eleven kan övergå från kursplanen för grundläggande svenska till kursplanen för svenska som andraspråk så snart det är lämpligt. Ansvaret för detta vilar på respektive huvudman men staden vill påpeka vikten av att det stöd som Skolverket föreslår ta fram utformas så att det stöttar ett införande som minimerar risken för tidsnormering.

Ett nationellt kartläggningsmaterial välkomnas

Det är mycket välkommet att utredningen föreslår ett nationellt kartläggningsmaterial. Helsingborgs stad vill påpeka vikten av att Skolverkets kartläggningsmaterial, föreskrifter och stödmaterial är utformade på ett sätt

som stöttar arbetet på respektive skola eftersom varje huvudman själv har ansvar för implementeringen inom sin organisation. Det är till exempel viktigt att elevers progression följs regelbundet så att övergången från en kursplan till annan sker så snart eleven har behov av det. Om progressionen inte följs regelbundet finns risk att eleven läser för länge enligt en kursplan som inte motsvarar elevens kunskapsnivå. Elevens möjlighet att utvecklas i svenska språket kan då fördröjas och försvåras.

Behov av ett helhetsgrepp av kompetensutvecklingsstödet inom andraspråksdidaktik

Bristande kompetens i andraspråksdidaktik är, precis som utredningen anger, troligen den främsta anledningen till att elever med behov av andraspråksdidaktik inte får en sådan undervisning eller undervisas av lärare utan behörighet. Det är välkommet att utredningen lämnar flera olika förslag för att komma åt de skillnader i kompetens som finns mellan kommuner och mellan skolor.

I Helsingborgs kommunala skolor hade 40 procent av eleverna som gick ut årkurs 9 läsåret 2023/2024 utländsk bakgrund och andelen har ökat de senaste åren. Även om inte alla elever med utländsk bakgrund har behov av andraspråksdidaktik innebär det ändå att behovet är stort och kommer att vara det under lång tid.

Helsingborg stad vill framhålla att det är av stor betydelse hur Skolverkets kompetensutvecklingsinsatser utformas. De lärare som ska ta del av kompetensutvecklingen har olika förkunskaper och de lokala förutsättningarna varierar. Utredningens förslag handlar primärt om kompetensutveckling för lärare som ska undervisa i grundläggande svenska som andraspråk. Helsingborgs stad vill påpeka på att det vore önskvärt att Skolverket samtidigt gör en översyn av befintlig kompetensutveckling som rör svenska som andraspråk så att allt stöd som rör andraspråksdidaktik hänger ihop på ett enhetligt sätt.

Kommunstyrelsen